

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/124/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3218201575
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3218201575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. nad W., 5. Y. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Q. X., advokátom so sídlom M., N. X/A, proti žalovanému B. O. X., s.r.o., so sídlom W., F. 5, G.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou S. O., s.r.o., so sídlom W., F. 5, o zaplatenie 600,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 21. marca 2019, č. k. 4Csp/129/2018- 57 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 600,- eur, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, pričom o výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou dňa 19.12.2018 domáhal proti žalovanému podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 600,- eur a náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že vo veci v ktorej bol vydaný rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 4Csp/129/2016-127 zo dňa 04.09.2017 si spoločnosť žalovaný ako postupník spoločnosti, banky X., a.s. uplatnil voči žalobcovi ako spotrebiteľovi nárok na zaplatenie sumy 2.828,31 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 25.11.2013 do 29.09.2015 vo výške 71,56 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.828,31 eur od 30.09.2015 do zaplatenia a to z dôvodu že dňa 19.08.2009 právny predchodca žalobcu (X. sporiteľňa, a.s.) ako banka a žalobca spoločne s Y. F. ako dlžníci uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť im spotrebný úver vo výške 2.200,- eur, ktorý sa oni zaviazali splácať v 119-tich mesačných splátkach vo výške 40,99 eur počnúc dňom 25.09.2009 s konečnou splatnosťou úveru dňa 25.07.2019 (ďalej len "predmetná zmluva"). Z rozsudku súd zistil, že z poskytnutého úveru vo výške 2.127,01 eur žalobca (spoločne s Y. F.) v období od 19.08.2009 do 04.11.2014 uhradili X. sporiteľni a.s. sumu v celkovej výške 2.246,46 eur. Žalobca (spoločne s Y. F.) sa v spore sp.zn. 4Csp/129/2016 bránil tým, že predmetná zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to pre nesprávne uvedenú RPMN, neprimeranú výšku úrokovej sadzby, neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov, absenciu adresy veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu a sťažnosť. Podľa § 4 ods. 2 v spojení s § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch považovali dohodnutý úver v predmetnej zmluve za

bezúročný a bez poplatkov a navrhli, aby súd zamietol žalobu z dôvodu, že úver vyplývajúci z predmetnej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov a žalobca (aktuálne žalovaný) nepreukázal, že neuhradili na účet veriteľa ani sumu vo výške istiny poskytnutého úveru. Dňa 04.09.2017 súd rozsudkom žalobu zamietol, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.10.2017, z dôvodu, že v predmetnej zmluve, titulom ktorej si spoločnosť B. O. X., s.r.o. (aktuálne žalovaný) odvodzoval svoje nároky uplatnené v spore sp. 4Csp/129/2016, absentuje nielen údaj o výške splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale aj údaj o adrese veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 4 ods. 2 písm. d) a i) zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy) a tiež v predmetnej zmluve je uvedený nesprávny údaj o výške úveru a výške RPMN. Vzhľadom na absenciu vyššie uvedených náležitostí, resp. ich nesprávne uvedenie v predmetnej zmluve, súd považoval úver poskytnutý žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom ako veriteľom žalovaným ako dlžníkom, spotrebiteľom za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd prvej inštancie ďalej právne vec posúdil podľa § 3 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4, § 488, 489, § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka; § 3 ods. 1 a 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa; čl. 8, § 149 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Súd prvej inštancie uviedol, že v predmetnej veci bol žalovaný nositeľom pasívnej legitímácie vo vzťahu k primeranému finančnému zadostučineniu. Podľa § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Právny predchodca X. sporiteľňa a.s. na žalobcu postúpil v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka pohľadávku voči žalobcovi aj s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Postúpenie pohľadávky je zmenou subjektu na strane veriteľa záväzkového vzťahu, nie zmenou jeho obsahu. V zmysle § 529 Občianskeho zákonníka dlžníkovi zostávajú aj po postúpení pohľadávky zachované námietky proti pohľadávke, ktoré mohol uplatniť v čase postúpenia (môže namietat' všetko, čo vylučuje alebo obmedzuje jeho povinnosť splniť pohľadávku, napr. že pohľadávka vôbec nevznikla, nie je splatná, jej výška uvedená v zmluve o postúpení pohľadávky nezodpovedá jeho povinnosti a pod.). V prejednávanej spore z vykonaného dokazovania je zrejme že žalobca ako dlžník, spotrebiteľ sa úspešne bránil v spore, ktorý začal práve žalovaný, namietaním výšky uplatneného dlhu voči žalovanému (veriteľovi), čo tiež zakladá a zdôrazňuje pasívnu legitímáciu žalovaného v spore o primerané finančné zadostučinenie. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s obranou žalovaného, že spotrebiteľ v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. musí uplatniť porušenie svojich práv žalobou. Prvá veta uvedeného ustanovenia zákona dáva spotrebiteľovi možnosť domáhať sa na súde ochrany svojho práva napr. aj použitím prostriedkov procesnej obrany v spore, ktorý nevyvolal, tak ako to urobil žalobca, spotrebiteľ proti žalovanému v sporu tunajšieho súdu sp.zn. 4Csp/129/2016. Nakoľko bol žalobca so svojou obranou voči žalovanému úspešný (súd žalobu žalovaného v celom rozsahu zamietol), domáha sa potom proti nemu priznania primeraného zadostučinenia. V prejednávanej príhode tak potom možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v zaplatení úveru nad rámec jeho bezodplatnosti a bezúrokovosti, teda mohlo dôjsť k strate finančných prostriedkov spotrebiteľa vo výške 2.828,31 eur i spolu s úrokom z omeškania. Žalovaný aj napriek ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch (vyplýva z rozsudku zo dňa 4.9.2017 vo veci tunajšieho súdu sp.zn. 4Csp/129/2016) na základe ktorých sa úver poskytnutý žalobcovi vo výške 2127,01 eur považuje za bezúročný a bez poplatkov a napriek tomu že žalobca tieto poskytnuté finančné prostriedky ešte pre začatím konania vo veci 4csp/129/216 uhradil sumu 2246,46 eur, teda splnil dlh v celom rozsahu sa domáhal od žalobcu na súde zaplataenia ešte ďalších finančných prostriedkov vo výške 2.828,31 eur (i s príslušenstvom) a preto je dané právo žalobcu na primerané finančné zadostučinenie. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závädného konania, satisfakčná a sankčná funkcia. Pri posudzovaní primeranosti uplatneného finančného zadostučinenia súd zohľadňuje predovšetkým výšku plnenia, ktoré sa snažil získať žalovaný ešte od žalobcu v súdnom konaní. S prihliadnutím na výšku uplatneného nároku žalovaného voči žalobcovi (2.828,31 eur), ktorý nárok súd žalovanému v celom rozsahu i s príslušenstvom zamietol považoval súd prvej inštancie požadované primerané finančné zadostučinenie vo výške ani nie vo výške štvrtiny z uplatneného nároku žalovaného voči žalobcovi za primerané a preto z vyššie uvedených dôvodov uložil žalovanému povinnosť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vo výške 600,- eur zaplatiť. O nároku na náhradu trov rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vo veci samej bol žalobca úspešný (súd žalobe v celom rozsahu vyhovel) a preto mu voči žalovanému patrí nárok na náhradu trov v plnom rozsahu,

pričom podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žalovaný uviedol, že v predchádzajúcej veci bola žaloba žalovaného rozsudkom OS Bánovce nad Bebravou zamietnutá z dôvodu, že postupca (t. j. nie žalovaný) neuviedol podľa názoru súdu v zmluve, ktorou bol žalobcovi poskytnutý úver, všetky zákonom stanovené náležitosti, v dôsledku čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov a keďže žalobca zaplatil titulom úveru viac, než mu bolo poskytnuté, postúpil na žalovaného neexistujúcu pohľadávku. Mal za to, že z uvedeného vyplýva, že žalovaný ani nikdy nebol vlastníkom pohľadávky voči žalobcovi, nakoľko ust. § 524 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník ako nevyhnutný predpoklad postúpenia vyžaduje, že musí ísť o pohľadávku určitú (identifikovateľnú) a existujúcu. V tejto súvislosti sa preto žalovaný nestotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, kedy vo veci súd prvej inštancie konštatoval postúpenie pohľadávky a vstup žalovaného do všetkých práv a povinností postupcu. Ďalej uviedol, že rešpektujúc rozsudok OS Bánovce nad Bebravou je zrejme, že pohľadávka v čase postúpenia neexistovala (keďže úver bol súdom posúdený ako bezúročný a bez poplatkov a istina bola žalobcom zaplatená ešte pred postúpením pohľadávky) a preto žalovaný nemohol vstúpiť do práv a povinností postupcu, keďže záväzok žalobcu zanikol pred postúpením pohľadávky splnením. S uvedenou obranou žalovaného v konaní sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal a len konštatoval, že napriek neexistencii pohľadávky v čase postúpenia žalovaný vstúpil do všetkých práv a povinností postupcu, čím podľa názoru žalovaného vychádza rozhodnutie súdu prvej inštancie z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z odôvodnenia rozsudku OS Bánovce nad Bebravou je zrejme, že pohľadávka v čase postúpenia neexistovala a preto bol žalovaný len domnelým veriteľom žalobcu, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi žalovaným a postupcom je v neplatnou v dôsledku skutočnosti, že došlo k postúpeniu neexistujúcej pohľadávky. Mal za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak považoval žalovaného za pasívne legitimovaného v posudzovanej veci, nakoľko ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku OS Bánovce nad Bebravou, žalovaný sa nedopustil porušenia spotrebiteľských práv žalobcu, nakoľko on nebol osobou, ktorá so žalobcom uzatvárala zmluvu o úvere a ktorá podľa názoru Okresného súdu Bánovce nad Bebravou neuviedla v zmluve o spotrebiteľskom úvere všetky náležitosti, ktoré vyžadovala právna úprava. Týmto subjektom je peňažný ústav poskytujúci úver - teda postupca - ktorý na žalovaného postúpil pohľadávku z úveru. Uviedol, že si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcovi pred súdom (pričom výšku tejto pohľadávky deklaroval postupca v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok). Vyjadril názor, že v súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky pred súdom nevznikla jeho konaním žalobcovi žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobcu a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 ZoOS, nakoľko nie je poruшитelom spotrebiteľských práv žalobcu, resp. neexistuje ani žiadny zákonný dôvod na to, aby zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení § 3 ods. 5 ZoOS. Pri výklade ustanovenia § 3 ods. 5 ZoOS bolo podľa jeho názoru nevyhnutné, aj v záujme eliminácie jeho možného zneužitia, sledovať jeho účel. Zákonodarca uvedeným ustanovením nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore bol automaticky vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Podľa jeho názoru by uvedené bolo absurdné a navyše celkom jednoznačne v rozpore so základným ústavným právom na súdnu ochranu. Každý si totiž môže pred súdom uplatniť svoje, hoci aj domnelé právo, pričom len súd môže posúdiť, či takéto právo existuje a je potrebné mu poskytnúť ochranu. Na druhej strane je absurdné, ak by bol ktokoľvek za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu zo strany súdov sankcionovaný osobitným zadosťučinením pre protistranu. Vyjadril názor, že ak by súdy začali vykladať ust. § 3 ods. 5 ZoOS tak, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie vzniká spotrebiteľovi pri úspešnej obrane v súdnom konaní, potom jednoznačne upierajú veriteľom (hoci aj domnelým) ich právo na súdnu ochranu a možnosť uplatnenia hoci aj domnelého práva bez rizika, že v prípade prehry v spore budú okrem trov konania protistrán znášať aj absolútne nespravodlivé finančné zadosťučinenie, hoci ich konaním nevznikla protistrane žiadna ujma a ani nedošlo k porušeniu žiadnych spotrebiteľských práv, len k realizácii ústavného práva na súdnu ochranu. Takýto súdny výklad ust. § 3 ods. 5 ZoOS je v priamom rozpore s nálezom Ústavného súdu SR z 22. júna 2017, sp. zn. II. ÚS 796/2016-65. Primerané finančné zadosťučinenie na mieste ako osobitná kompenzácia nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi v konkrétnej situácii, pričom takéto ujma musí byť nie len tvrdená, ale aj preukázaná. Inicovaním uvedeného konania, resp. ostatnými úkonmi v súvislosti s odkúpením pohľadávky nielenže neporušil žiadne spotrebiteľské práva žalobcu, ale ani mu nespôsobil žiadnu ujmu, keďže mu v týchto konaniach bol priznaný nárok na plnú náhradu takto vzniknutých nákladov, ktoré mu boli zo strany

žalovaného aj zaplatené. V súvislosti s uplatnením odkúpenej domnejšej pohľadávky pred súdom nevznikla jeho konaním žalobcovi žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobcu a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 ZoOS, nie je porušiteľom spotrebiteľských práv žalobcu, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení § 3 ods. 5 ZoOS, resp. ho ani nemožno považovať za osobu, ktorá za prípadné porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedá (pričom len voči tejto osobe ZoOS oprávňuje priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie). Na základe uvedeného namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie a nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, dostatočne odôvodnený, sledujúci prevládajúcu názorovú líniu všeobecných súdov Slovenskej republiky. Mal za to, že nie je možné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť na základe odvolania podaného žalovaným. Žalovaný sa celkom absurdným spôsobom snaží zbaviť zodpovednosti, keď v tomto konaní tvrdí, že pohľadávka, ktorá na neho bola postúpená, vlastne neexistovala a preto nemohol vstúpiť do práv pôvodného veriteľa, naproti tomu v pôvodnom konaní (4Csp/129/2016) sám podal žalobu proti spotrebiteľovi a aktívne v konaní vystupoval. Poukázal na to, že žalovaný je subjekt podnikajúci v oblasti vymáhania pohľadávok, dokonca od 06.09.2016 má v predmete činnosti „Poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa osobitného zákona“ (t. j. už pred tým, ako podal žalobu na Okresný súd Bánovce nad Bebravou o zaplatenie sumy 2.828,31 eur), preto pokiaľ na neho pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku zo spotrebiteľského úveru, mal podľa žalobcu sám zväziť, či podá žalobu na súd, keďže ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľských úverov mal a mohol vedieť, že zmluva neobsahovala náležitosti vyžadované zákonom. Napriek tomu žalovaný podal žalobu, čím vystavil žalobcu hrozbe ujmy na jeho majetku, vyvolal obavu a napätie ohľadom výsledku konania. Bol to teda žalovaný, ktorý reálne a bezprostredne ohrozil práva žalobcu, keď podal nedôvodnú žalobu, na základe ktorej si uplatňoval nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá neobsahovala zákonom požadované náležitosti. Poukázal na to, že podobnými prípadmi sa zaoberali už aj súdy SR, napríklad Okresný súd Prešov vo veci 10C/23/2016 alebo Krajský súd Prešov vo veci 3Co/72/2018. Práva spotrebiteľa tak boli porušené konaním žalovaného, ktorý od spotrebiteľa požadoval odplatu za úver, ktorá de iure nikdy nevznikla. Porušenie ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. je tak podľa žalobcu neprehliadnuteľné. Nemôže preto obstať argumentácia žalovaného, že vlastne žiadna pohľadávka neexistovala, pretože sám aktívne túto pohľadávku uplatňoval v konaní a domáhal sa jej zaplatenia. Zároveň, pokiaľ je žalovaný názoru, že pohľadávka ani nevznikla, otázne je, prečo sám nevydal spotrebiteľovi preplatok, ktorý mu na základe úverovej zmluvy vznikol. V konaní 4Csp/129/2016 bolo totiž preukázané, že spotrebiteľ zaplatil na úver sumu 2.246,46 eur, pričom istina bola 2.200,- eur. Za irelevantné považoval tú časť tvrdení žalovaného, kde poukazuje na skutočnosť, že žalobca sa v pôvodnom konaní bránil proti žalobe, teda neuplatňoval porušenie práva alebo povinnosti zo strany dodávateľa. Tento názor žalovaného je podľa žalobcu dávno prekonaný, pričom sa s ním správne, v súlade s rozhodovacou praxou, vypořiadal aj súd prvej inštancie. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov vo veci 2Co/118/2017. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pritom nevyplýva, aby predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie malo byť podanie žaloby na súde. Spotrebiteľ sa totiž ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že spotrebiteľovi jeho konaním nevznikla žiadna ujma, jeho tvrdenia sú podľa žalobcu nielen nesprávne, ale aj bezvýznamné. Bezprostredná hrozba ujmy, ako už je hore uvedené, spotrebiteľovi hrozila podaním žaloby na súd. Prebiehajúce súdne konanie je pritom dostatočnou hrozbou, že na majetok spotrebiteľa môže byť siahnuté. Podľa názoru žalobcu, nemôže obstať ani argumentácia žalovaného, že žalobcovi boli v pôvodnom konaní (4Csp/129/2016) priznané trovy konania, ktoré by mali predstavovať „kompenzáciu“ za podanie žaloby proti spotrebiteľovi. Vyjadril názor, že ak by sa mal považovať úspech spotrebiteľa v pôvodnom konaní (vrátane priznania nároku na náhradu trov) za dostatočnú satisfakciu a odradenie dodávateľa od jeho protiprávnych aktivít, bol by úspech spotrebiteľa v spore paradoxne prekážkou na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a nie jeho podmienkou. Všetky predpoklady podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. tak boli naplnené, čo správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Na základe uvedeného

žiadal odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný v písomnej replike k vyjadreniu žalobcu uviedol, že v plnom rozsahu zotrúva na podanom odvolaní a zastáva názor, že v súvislosti s uplatnením odkúpenej domnejšej pohľadávky pred súdom nevznikla konaním žalovaného žalobcovi žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobcu a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoOS“) - žalovaný totiž nie je poruшитelom spotrebiteľských práv žalobcu, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení § 3 ods. 5 ZoOS, resp. ho ani nemožno považovať za osobu, ktorá za prípadné porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedá (pričom len voči tejto osobe ZoOS oprávňuje priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie). Na základe uvedeného žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ak súd napriek uvedenému uzavrel, že žalovanému svedčí pasívna vecná legitimácia. Podľa žalovaného, priznanie osobitného zadosťučinenia z dôvodu úspechu v súdnom spore, bez preukázania naplnenia hypotézy vyžadovanej v ust. § 3 ods. 5 ZoOS, predstavuje výrazné vybočenie zo základných princípov civilného sporového poriadku, ktorý stanovuje rovné postavenie strán sporu a spravodlivú ochranu práv a právom chránených záujmov. Podľa názoru žalovaného možno konštatovať, že priznaním finančného zadosťučinenia v posudzovanom prípade došlo nielen k jeho priznaniu v rozpore so zákonom (nepreukázanie úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľského práva na súde a skutočnosti, že za takéto porušenie zodpovedá žalovaný), ale zároveň došlo k vybočeniu z medzí ochrany spotrebiteľa a k aprobovaniu konania, ktorým sa žalobca snaží zneužiť svoje postavenie spotrebiteľa a ustanovenia zákona upravujúce ochranu spotrebiteľa a získať tak pre seba neoprávnený majetkový prospech. Takémuto konaniu podľa názoru žalovaného nemožno poskytnúť súdnu ochranu. Žalovaný na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25Co/12/2018 z 21.08.2018, ktorý k obdobne uplatnenému nároku uviedol, že v tomto prípade k žiadnemu porušeniu práv žalobcov či povinnosti vo vzťahu k nim ako spotrebiteľom nedošlo, keď dospel k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z veriteľa X. X. a.s. na žalovaného pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka v návaznosti na § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý sa netýka osobitných práv spotrebiteľov, ale vzťahu medzi bankou a klientom. Nešlo teda o porušenie žiadneho osobitného právneho predpisu slúžiaceho na ochranu spotrebiteľov. Navyše mal súd prvej inštancie za to, že v tomto spore žalovanému chýba vecná pasívna legitimácia vzhľadom na to, že v zmysle § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z. z. má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Ako to ustálili súdy v predchádzajúcom spore, postupca t. j. X. a.s. porušil zákon pri postupovaní pohľadávky na žalovaného. Toto porušenie teda nespôsobil žalovaný, ale X. a.s. a preto žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za to, čo porušil iný subjekt, teda v tomto prípade postupca.“ Prihliadnuc k vyššie uvedenému má žalovaný za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, nakoľko v súdenom prípade neboli splnené podmienky na priznanie požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 ZoOS a žalovaný vo veci nie je pasívne vecne legitimovaný. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku ho zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalobca v písomnej duplike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že sa pridrižiava svojich písomných podaním v priebehu konania na súde prvej inštancie ako aj podaní urobených v odvolacom konaní. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti. O taký prípad išlo aj v danej veci, teda žalovaný uplatnil voči žalobcovi nárok, ktorý mu nikdy nepatril (z hľadiska práva bol nedôvodný). Žalobca sa tak stal vlastníkom pohľadávky (úveru), ktorý nespĺňal zákonné náležitosti, a napriek tomu podal žalobu na súd proti ekonomicky a právne slabšiemu spotrebiteľovi. Podľa žalobcu niet pochybností o tom, že práve žalovaný zasiahol do práv žalobcu. Na tomto mieste nemôže obstať ani rozhodnutie Krajského súdu Prešov vo veci 25Co/12/2018, ktoré žalovaný cituje, pretože v uvedenom spore nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení, čo je diametrálne odlišná situácia, ako bolo v spore medzi stranami sporu v konaní 4Csp/129/2016. Na základe uvedeného žiadal odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledujúcich dôvodov:

7. Súd prvej inštancie v predmetnej veci dospel k záveru, že žalovaný je nositeľom pasívnej legitímácie vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu. Právny predchodca žalovaného, spoločnosť Slovenská sporiteľňa a.s. na žalobcu postúpil v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka pohľadávku voči žalobcovi aj s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Súd prvej inštancie ďalej dospel k záveru, že v zmysle § 3 ods. 5 zák. č.250/2007 Z. z. pre úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľom nie je potrebné, aby spotrebiteľ sám podal žalobu, ale postačí aj to, že spotrebiteľ bol so svojou obranou voči žalovanému úspešný. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcom uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie bol dôvodný.

8. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovaného uvádza nasledovné:

9. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konania porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Pod uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba rozumieť konkrétne žalovateľné právo, teda nárok, ktorý vyplýva z porušenia práv na ochranu spotrebiteľov, resp. z porušenia povinností určených na ochranu spotrebiteľov dodávateľmi. Právo na primerané zadosťučinenie vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon - § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. - ak sú ale splnené podmienky stanovené zákonom a týmito podmienkami sú, že po 1) spotrebiteľ úspešne uplatní na súde porušenie práv a povinností určených ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi na jeho ochranu proti porušiteľovi a po 2) že je úspešný, pričom o úspechu sa dá uvažovať iba vtedy, ak je o tom právoplatne rozhodnuté. Kým tieto podmienky nie sú splnené, žiadne právo, žalovateľný nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je.

11. Žalovaný v odvolaní namietal svoju pasívnu legitímáciu, keď mal za to, že jeho konaním žalobcovi nevznikla žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva. Poukazoval na to, že pohľadávka v čase postúpenia z právneho predchodcu žalovaného na žalovaného neexistovala, keďže úver bol súdom (rozsudok 4Csp/129/2016) posúdený ako bezúročný a bez poplatkov a istina bola žalobcom zaplatená ešte pred postúpením pohľadávky, z dôvodu ktorého žalovaný nemohol vstúpiť do práv a povinností postupcu, keďže záväzok žalobcu zanikol pred postúpením pohľadávky splnením. V tejto súvislosti na podporu svojich tvrdení žalovaný poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu Prešove sp. zn. 25Co12/2018 z 21.08.2018.

12. Postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom), postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne. Súd prvej inštancie rozsudkom sp. zn. 4Csp/129/2016 zo dňa 04. septembra 2017 zamietol žalobu žalobcu (v tomto konaní žalovaného) z dôvodu, že úver vyplývajúci zo zmluvy uzatvorenej medzi predchodcom žalovaného (X.a a.s.- postupca) a žalobcom (v konaní 4Csp/129/2016 žalovaným) je bezúročný a bez poplatkov a žalobca (v konaní 4Csp/129/2016 žalovaný) si svoju povinnosť z uvedenej zmluvy splnil, keď zaplatil na istinu viac, ako mu bola istina poskytnutá.

13. V konaní vedenom pod sp. zn. 4Csp/129/2016, ktoré predchádzalo tomuto konaniu, súd prvej inštancie dospel k záveru, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z vyššie uvedenej zmluvy z postupcu (X. a.s.) na postupníka, t.j. žalovaného. Súd prvej inštancie v predmetnom konaní nedospel k záveru, že by postúpenie pohľadávky na žalovaného bolo neplatné. Posúdenie uvedenej zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov nemá za následok neplatnosť zmluvy. Žalovaný preto platne vstúpil na základe postúpenia pohľadávky do práv a povinností postupcu z vyššie uvedenej zmluvy. Žalovaný bol preto plne legitimovaný, aby si v konaní vedenom pod sp. zn. 4Csp/129/2016 ako žalobca plne uplatnil nároky z pohľadávky, ktorá mu bola postúpená. Ide o odlišnú situáciu ako v konaní vedenom Krajským súdom Prešov pod sp. zn. 25Co/12/2018 ma ktoré žalovaný poukazuje.

14. V zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení je pasívne legitimovaný ten, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Zákon teda neuvádza to, že by bol za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedný len ten, kto so spotrebiteľom uzatvoril zmluvu zakladajúcu spotrebiteľský vzťah. Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ na žalovaného bola platne postúpená pohľadávka zo zmluvy uzatvorenej medzi predchodcom žalovaného a žalobcom a došlo k porušeniu práv a povinností spotrebiteľa ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. a osobitnými zákonmi (a spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práv a povinností), za takéto porušenie zodpovedá postupník, ktorý si nároky zo zmluvy uplatňoval. Ak žalovaný namieta, že pohľadávka zanikla ešte pred postúpením splnením, táto skutočnosť môže mať vplyv len na prípadné nároky postupníka voči postupcovi v zmysle § 527 Občianskeho zákonníka a nie na zodpovednosť podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže v čase postúpenia pohľadávky nebolo právoplatným rozsudkom vyslovené, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, a teda že zaplatením istiny spotrebiteľom mohlo dôjsť k splneniu pohľadávky. Žalovaný je preto v konaní pasívne legitimovaný.

15. Odvolací súd sa ďalej stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že, čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti veriteľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti veriteľom uplatnenému nároku ako v predmetnej veci, keď za úspešné uplatnenie práva žalobcom možno považovať jeho úspešnú obranu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Csp/129/2016. Žalobca ako spotrebiteľ je preto aktívne legitimovaný v tomto konaní.

16. Konaním žalovaného, ktorý si uplatnil nedôvodne nároky z pohľadávky nad rámec istiny aj napriek tomu, že ako subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je aj poskytovanie úverov, za stavu, kedy mal vedomosti o tom, aké sú náležitosti spotrebiteľského úveru vyžadované zákonom, podľa názoru odvolacieho súdu došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, ktoré prípadnou stratou finančných prostriedkov u spotrebiteľa bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobcovi. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa naplňuje požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, pričom práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou v spotrebiteľských vzťahoch. Odvolací súd na základe uvedeného, mal za to, že sú splnené podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Žiadne ustanovenie neupravuje výšku zadosťučinenia inak ako označením „primerané“. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, t. j. nie pre konštatovanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie (kde je potrebné, aby sa spotrebiteľ úspešne domohol porušenia svojich práv na súde), je preto potrebné posúdiť nasledovné okolnosti majúce vplyv na výšku prípadnej ujmy, t. j. intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžku trvania závadného stavu a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom, spoločenskom živote žalobcu. Vychádzajúc z týchto okolností je odvolací súd toho názoru, že finančné zadosťučinenie, ktoré priznal súd prvej inštancie vo výške 600 eur je primerané, a preto sa odvolací súd s takouto výškou primeraného finančného zadosťučinenia stotožnil.

17. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca. Odvolací súd preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).